

Warszawa, dnia 20 grudnia 2012 r.

ZASTĘPCA PROKURATORA GENERALNEGO
NACZELNY PROKURATOR WOJSKOWY
Pn.Nadz.8/10

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 20.12.12.
nr 6036
P. R. Rojce
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 21.12.2012
nr 10922 podpis

**MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Pan Bogdan BORUSEWICZ

Dotyczy: oświadczenia senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami –
BPS/043-22-898/12

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z treścią przepisu art. 16 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku „o wykonywaniu mandatu posła i senatora” (tekst jednolity – Dz.U. z 2011 roku, Nr 7, poz. 29 z późn. zm.) oraz przepisu art. 49 ust. 4 i 5 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 roku „Regulamin Senatu” (tekst jednolity – M.P. z 2010 roku, Nr 39, poz. 542 z późn. zm.), przedstawiam na ręce Pana Marszałka pisemną odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego, wspólnie z innymi senatorami na 22. posiedzeniu Senatu w dniu 30 listopada 2012 r., zawierające pytania dotyczące śledztwa w sprawie katastrofy smoleńskiej, przekazane Prokuratorowi Generalnemu przez Wicemarszałek Senatu, przy piśmie oznaczonym sygnaturą BPS/043-22-898/12 z dnia 04 grudnia 2012 roku.

Odnosząc się do zawartych w treści oświadczenia pytań, należy stwierdzić, co następuje:

W związku z prowadzonym śledztwem w sprawie katastrofy smoleńskiej, Wojskowa Prokuratura Okręgowa w Warszawie w dniu 21 kwietnia 2010 r. sporządziła pierwszy plan czynności, obejmujący ustalenie wstępnych wersji śledczych oraz opis planowanych do przeprowadzenia czynności dowodowych. Powyższy plan był bieżąco uzupełniany, stosownie do ustaleń wynikających z analizy gromadzonego materiału dowodowego. Do tej pory opracowano osiem jego wersji.

Czynności w nim ujęte realizowane są w sposób rytmiczny i w terminach możliwych do wykonania.

Aktualnie czynności procesowe w przedmiotowym śledztwie wykonuje 7 prokuratorów. Natomiast od chwili jego wszczęcia, tj. od dnia 10 kwietnia 2010 r. do chwili obecnej, w realizację czynności dowodowych zaangażowanych było łącznie 21 prokuratorów.

Niezależnie od powyższego, 46 prokuratorów realizowało czynności procesowe, o wykonanie których zwracali się przedstawiciele organów procesowych Federacji Rosyjskiej, w kierowanych wnioskach o pomoc prawną.

W odpowiedzi na pytanie trzecie, informuję, iż prokuratorzy wojskowi od początku śledztwa prowadzili czynności dowodowe dotyczące hipotezy śledczej zakładającej możliwość zamachu terrorystycznego. W tym kontekście w toku postępowania przygotowawczego uzyskano:

- opinię biegłych Eksperskiego Centrum Kryminalistycznego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Smoleńsku (z 12.04.2010 r.) – w przedmiocie badania wymazów pobranych z kadłuba i innych elementów samolotu;
- opinię biegłych Centrum Kryminalistycznego MSW Federacji Rosyjskiej (z 23.04.2010 r.) – w przedmiocie badania wymazów z kadłuba i innych elementów samolotu na obecność śladów materiałów wybuchowych;
- opinię Wojskowego Instytutu Chemii i Radiometrii z dnia 23.06.2010 r.;
- opinię polskich biegłych z analizy zapisów rejestratorów parametrycznych samolotu z dnia 15.07.2011 r.

Ponadto wykonano szereg innych czynności procesowych, a w tym między innymi:

- przeprowadzono oględziny wraku, miejsca katastrofy oraz rejonu wzdłuż toru podejścia samolotu do lotniska, które nie ujawniły śladów wskazujących na możliwość eksplozji;
- przeprowadzono czynności sekcyjne ciał ofiar katastrofy, w tym czynności powtórne, wykonane po ekshumacjach i w ich wyniku nie ujawniono śladów wskazujących na możliwość poddania ciał ofiar działaniu fali termicznej i ciśnieniowej, charakterystycznych dla eksplozji materiału wybuchowego;

- szczegółowo przebadano przedmioty pochodzące od ofiar i nie wykryto obecności bojowych środków trujących oraz produktów ich rozkładu, jak również obecności substancji promieniotwórczych;
- dowodowo ustalono, iż przed wylotem w dniu 10 kwietnia 2010 r. przeprowadzone zostało przez funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu sprawdzenie pirotechniczne – m.in. samolotu, pasażerów, bagażu itp.;
- przesłuchano naocznych świadków katastrofy oraz osoby, które przybyły na miejsce katastrofy bezpośrednio po jej zaistnieniu – ich zeznania nie wskazują, aby zderzenie samolotu z przeszkodami terenowymi, a następnie ziemia, poprzedzone było wybuchem.

Równocześnie Wojskowa Prokuratura Okręgowa w Warszawie postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2012 r. zasięgnęła opinii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji. Zakres przedmiotowej opinii obejmuje analizę przekazanych próbek (pobranymi z sekcjonowanych zwłok) – pod kątem ujawnienia śladów wskazujących na poddanie działaniu materiałów wybuchowych, a także ustalenie, czy szczątki samolotu TU-154M noszą ślady działania materiałów wybuchowych.

Po wstępnej ocenie materiału dowodowego biegli wypracowali metodykę opiniowania, zgodnie z którą koniecznym było przeprowadzenie uzupełniających oględzin miejsca katastrofy, rejonu końcowego toru lotu samolotu oraz samego wraku. Uznali także za niecelowe, z punktu widzenia opiniowania, przeprowadzenie fizyko-chemicznych badań próbek zabezpieczonych ze zwłok ofiar, przed analizą wyników oględzin miejsca katastrofy i wraku.

W następstwie powyższego w okresie od 17 września do 12 października 2012 r. w Smoleńsku przebywał prokurator wraz z zespołem biegłych i specjalistami. Przeprowadzono uzupełniające oględziny miejsca katastrofy oraz wraku i jego fragmentów. W trakcie czynności biegli pobrali liczne próbki gleby, wycinki i wymazy. Sposób zabezpieczenia tych próbek uniemożliwił jakąkolwiek zewnętrzną ingerencję w materiał badawczy, co stanowi standardową procedurę w postępowaniu karnym. Zabezpieczone w trakcie oględzin miejsca zdarzenia i wraku materiały dowodowe w dniu 5 grudnia 2012 r. zostały przywiezione do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji.

Odnosząc się do kolejnego pytania, należy stwierdzić, że podczas prowadzonych na przełomie września i października 2012 r. czynności oględzin, pobrano i zabezpieczono do dalszych badań dwa duże fragmenty drzewa – brzozy, w którą miał uderzyć samolot, co skutkowało utratą fragmentu lewego skrzydła. Pobranie próbek poprzedzono badaniem z wykorzystaniem przenośnego aparatu rentgenowskiego. Próbkę obejmuje miejsce przełamania drzewa. W toku dalszych czynności planuje się dalsze specjalistyczne badania zabezpieczonego materiału. Opinia w tym zakresie ma zasadnicze znaczenie w kontekście prowadzonej przez zespół biegłych analizy mechanizmu zniszczenia samolotu – w tym jego lewego skrzydła.

Udzielając odpowiedzi na pytanie piąte zauważam, iż Wojskowa Prokuratura Okręgowa w Warszawie postanowieniem z dnia 29 marca 2011 r. wyłączyła sprawę czynów funkcjonariuszy publicznych, niebędących żołnierzami w czynnej służbie wojskowej, do Prokuratury Okręgowej w Warszawie.

Niejako na marginesie wskazać należy, iż władze Federacji Rosyjskiej wydały zgodę dyplomatyczną na przelot samolotu TU-154M nr boczny 101 w dniu 10 kwietnia 2010 r. na lotnisko Smoleńsk-Północny. Natomiast kwestia ewentualnej nieprawidłowości w wyborze przez organizatora lotu – 36 Specjalny Pułk Lotnictwa Transportowego – lotniska docelowego jest przedmiotem postępowania prowadzonego przez prokuraturę wojskową.

Odnosząc się do trzech kolejnych pytań oznaczonych nr 6, 7 i 9 informuję, iż przyczyny nieprawidłowej identyfikacji ciał części ofiar katastrofy z dnia 10 kwietnia 2010 r. są ustalane w ramach śledztwa prowadzonego przez Wojskową Prokuraturę Okręgową w Warszawie. Jednocześnie Wojskowa Prokuratura Okręgowa w Poznaniu prowadzi odrębne śledztwo w sprawie niedopełnienia obowiązków w kwietniu 2010 r. na obszarze Federacji Rosyjskiej oraz w Warszawie przez funkcjonariuszy publicznych – prokuratorów Wojskowej Prokuratury Okręgowej w Warszawie wykonujących czynności w sprawie Po.Śl.54/10 poprzez nie wniesienie wniosku o dopuszczenie i nie uczestniczenie w wykonywanych na terenie Federacji Rosyjskiej sekcjach zwłok 95 ofiar katastrofy lotniczej samolotu TU-154M, która miała miejsce w dniu 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem oraz poprzez nie nakazanie powtórzonego przeprowadzenia wyżej wymienionych czynności na terenie Polski po przewiezieniu zwłok ofiar i utrudniania w ten sposób postępowania karnego w wyżej wymienionej sprawie, tj. o czyn z art. 231 § 1 kk i inne.

Ponadto przedmiotem prowadzonego postępowania karnego jest także kwestia związana z wykonywaniem zadań przez kontrolerów lotu z lotniska w Smoleńsku. Jedna z przyjętych wersji śledczych zakłada, iż przyczyną katastrofy mogło być nieprawidłowe działanie służb kierowania ruchem lotniczym, w tym grupy kierowania lotami na lotnisku Smoleńsk – Północny.

Podobnie, prokuratura wojskowa wyjaśnia również sprawę remontu samolotu TU-154M nr 101 w Rosji. Jedna z wersji śledczych zakłada bowiem, iż przyczyną katastrofy mogła być usterka statku powietrznego spowodowana nieprawidłową obsługą i konserwacją przez służby inżynierskie bądź też wadą konstrukcyjną.

Odpowiadając na ostatnie dwa pytania, należy zauważyć, że znaczna część dowodów istotnych z punktu widzenia przedmiotu prowadzonego śledztwa w sprawie katastrofy smoleńskiej, znajduje się na terytorium Federacji Rosyjskiej. Stąd też Wojskowa Prokuratura Okręgowa w Warszawie, za pośrednictwem Prokuratury Generalnej, skierowała 19 wniosków o pomoc prawną do Prokuratury Generalnej Federacji Rosyjskiej. W dalszym ciągu część z nich nie została zrealizowana.

W chwili obecnej nie jest możliwe wskazanie terminu zakończenia śledztwa.

2 wypracowani Szamulka

J. Artymiak
płk Jerzy ARTYMIAK